

บูรพาภิวัฒน์: การพัฒนาประเทศและบริหารราชการแผ่นดิน
Burapha Phiwat : Development Country and
Government Administration

ลัทธิจิตร มีรักษ์¹ สุณีษญาณัน ฉัตรบูรานนทชัย² วิภาส ทองสุทธิ³

บทคัดย่อ

บูรพาภิวัฒน์ ได้ทำนายถึงอนาคตที่อยู่ไม่ไกลนักและวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงจาก ตะวันตก ไปสู่ ตะวันออก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และการทหาร รวมถึงเส้นทางคมนาคมขนส่งที่กำลังก้าวเข้าสู่ตะวันออกตามศักยภาพของแต่ละประเทศ ประเทศไทยในฐานะที่เป็นสมาชิกในกลุ่มอาเซียนที่ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์เชื่อมสองฟากฝั่งมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิก จึงจำเป็นต้องมีการวางยุทธศาสตร์และนโยบายในการพัฒนาประเทศ โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน นักการเมืองและนักวิชาการ เพื่อเชื่อมต่อเศรษฐกิจของไทยเข้ากับประเทศมหาอำนาจฝั่งตะวันออกคือ จีน อินเดียและตะวันออกกลาง การเปลี่ยนชนบท พื้นที่ห่างไกลให้กลายเป็นเมือง ไม่ใช่เจริญแค่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดหัวเมืองใหญ่ๆ เท่านั้น บูรพาภิวัฒน์จะช่วยให้ทุกจังหวัดมีความเจริญกว่าที่เป็นอยู่ ประเทศไทยในฐานะประเทศที่ได้เปรียบทั้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ ภูมิรัฐประศาสนศาสตร์ ต้องรีบศึกษาและเตรียมตัวรองรับกระแสแห่งตะวันออกหรือบูรพาภิวัฒน์นี้ เพราะนั่นหมายถึง ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางของความเจริญในทุกด้าน สามารถยกระดับประเทศจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับบนไปสู่ประเทศที่มีรายได้ระดับสูงต่อไป

คำสำคัญ: บูรพาภิวัฒน์, การพัฒนา, บริหารราชการ

Abstract

Burapha Phiwat have predicted the future of world situation that is not far away and analyze the trends that changed the core from Western to Eastern in terms of politics, economy, society, culture, technology and military. Including transportation routes there are entering the east according to the potential of each country. Thailand as a member of the ASEAN group located in strategic locations connecting two sides

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

of Indian and Pacific Ocean, It is necessary to formulate strategies and policies for national development by all related sectors Such as government sector, private sector, politicians and academics, there connected to Thai economy with the Eastern powers, China, India and the Middle East, Rural change Remote areas to become cities not just prosperity, Such as Bangkok and large provinces. Burapha Phiwat helping every province to have more prosperity than it is. Thailand had both geopolitical advantages and landscape public Administration. It must be hurry to study and prepare to support the stream of east or Burapha Bhiwat, that means. Thailand will be the center of prosperity in all aspects. There can elevated country from top middle-income countries to higher income countries

Keywords: Burapha Phiwat, Development, Government

บทนำ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในคาบสมุทรอินโดจีนและเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ล้อมรอบด้วยประเทศพม่า ลาว กัมพูชา และมาเลเซียและภูมิภาคนี้ยังตั้งอยู่ระหว่างสองประเทศใหญ่คืออินเดียและจีน ประเทศไทยจึงมีองค์ประกอบที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างดียิ่งเพราะอยู่ในเส้นทางคมนาคมติดต่อกับนานาประเทศทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ มีวัฒนธรรมที่เป็นของตนเอง และในลักษณะประสมประสานกับเพื่อนบ้านมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการค้าสถานการณ์ในประเทศไทยมีความสงบมั่นคงปลอดภัยและยังมีบทบาทเกี่ยวพันกับการเมืองระหว่างประเทศมีการประชุมระหว่างนานาประเทศในประเทศไทยอยู่เสมอ (ยุพดี เสดตพรรณ 2548: 1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นแผนที่ได้อัญเชิญแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศโดยยึดหลักทางสายกลางเพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤติสามารถอยู่ได้อย่างมั่นคงนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลมีคุณภาพและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่างๆ (สุภาพ บุญไชย, 2549 : 197)

จากคำนิยามของ ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ในหนังสือ บูรพาภิวัตน์ ภูมิรัฐศาสตร์ และเศรษฐกิจโลกใหม่ ของศาสตราจารย์ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ ที่กล่าวไว้ว่า โลกกำลังจะเปลี่ยนขั้ว จากขั้วตะวันตกเป็นขั้วตะวันออก ซึ่งหมายถึงอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมืองและกำลังอื่นๆ โลกตะวันออกมีความเจริญรุ่งเรืองมาช้านาน จากเดิมที่ชาติตะวันตกครอบงำโลกตะวันออกมานาน ทั้งวิถีคิด เศรษฐกิจ ความรู้ การสื่อสารและกำลังทหาร อำนาจถ้ามีการรวมศูนย์อยู่ที่ใดที่หนึ่งมากเกินไปจะเกิดความตึงเครียด จึงเกิดการนำไปสู่สงครามโลกครั้งที่ 2 และสงครามอื่นๆ

การวางตำแหน่งและจุดยืนของประเทศไทย ควรปรับทิศทางการมอง ปรับวิถีคิดและจิตสำนึก ปรับวิชาการ ปรับเศรษฐกิจและที่สำคัญคือวางยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาประเทศและบริหารราชการแผ่นดิน ตามทิศทางของ “บูรพาภิวัฒน์” ประเทศไทยได้เปรียบมากเรื่องภูมิรัฐศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ศาสนศาสตร์และภูมิวัฒนธรรม ซึ่งตั้งอยู่บนศูนย์กลางของสุวรรณภูมิ ท่ามกลางอารยธรรมใหญ่สองกระแสคือ อินเดียกับจีน และมีความสัมพันธ์อันดีกับตะวันตก ตามที่ศาสตราจารย์ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ กล่าวว่า ถึงเวลาที่คนไทยต้องสลัดปมด้อยเสียที่ว่า ตะวันตกคือสิ่งที่ดี ควรหันมาทบทวนหันมาภูมิใจในรากเหง้าของเราเอง ตื่นรู้และเกิดจิตสำนึกใหม่ สร้างความเข้มแข็งทางสติปัญญายกระดับคนไทยและประเทศไทยให้สูงขึ้น

บูรพาภิวัฒน์

บูรพาภิวัฒน์ ได้ทำนายถึงอนาคตที่อยู่ไม่ไกลนักและวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงจาก ตะวันตก ไปสู่ ตะวันออก ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และการทหาร รวมถึงเส้นทางคมนาคมขนส่งที่กำลังก้าวเข้าสู่ตะวันออกตามศักยภาพของแต่ละประเทศ ประเทศไทยในฐานะที่เป็นสมาชิกในกลุ่มอาเซียนที่ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์เชื่อมสองฟากฝั่งมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิก จึงจำเป็นต้องมีการวางยุทธศาสตร์และนโยบายในการพัฒนาประเทศ โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเช่น ภาคราชการ ภาคเอกชน นักการเมืองและนักวิชาการ เพื่อเชื่อมต่อเศรษฐกิจของไทยเข้ากับประเทศมหาอำนาจฝั่งตะวันออกคือ จีน อินเดียและตะวันออกกลาง

ในงานเขียนฉบับนี้ ผู้เขียนขอเสนอความคิดเห็นจากความกรุณาของศาสตราจารย์ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ ได้อธิบายและสร้างทัศนียภาพของ บูรพาภิวัฒน์ ที่จะเป็นยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนประเทศไทย เพื่อเตรียมตัวรองรับการที่โลกเปลี่ยนแปลงมาอย่างตะวันออกได้อย่างเต็มที่ ครอบคลุมผลผลิตที่เกิดจาก บูรพาภิวัฒน์ และวิวัฒน์ไปพร้อมกัน และเห็นประโยชน์ของ บูรพาภิวัฒน์ ต่อประเทศไทยในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เริ่มจาก

การเปลี่ยนชนบท พื้นที่ห่างไกลให้กลายเป็นเมือง

ประเทศไทยไม่ใช่เจริญแค่ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดหัวเมืองใหญ่ๆ เท่านั้น บูรพาภิวัฒน์ จะช่วยให้ทุกจังหวัดมีความเจริญกว่าที่เป็นอยู่ ถนนหนทาง ระบบการขนส่ง การคมนาคม การสื่อสาร จะช่วยให้ทุกจังหวัด เกิดการพัฒนา การเคลื่อนย้ายของสังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี การจ้างงาน การผลิตสินค้าและบริการ ลดปัญหาการเหลื่อมล้ำของสังคม ทุกคนในท้องถิ่นมีรายได้ ส่งผลให้พื้นที่เคยห่างไกลความเจริญ ชนบทห่างไกลที่แห้งแล้งกันดาร มีการพัฒนาเป็นเมืองมากขึ้นจาก บูรพาภิวัฒน์ เมื่อเปลี่ยนชนบทพื้นที่ห่างไกลให้กลายเป็นเมืองแล้ว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน บูรพาภิวัฒน์จะช่วยให้ประเทศไทย วางนโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้ต่อไป

การพัฒนาประเทศและบริหารราชการแผ่นดิน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

บูรพาภิวัฒน์ จะช่วยให้ประเทศไทยต้องกำหนดหรือวางกรอบการศึกษา ตั้งแต่แรกเกิดยันถึงวัยสูงอายุ การไหลเข้ามาของกระแสบูรพาภิวัฒน์ เรียกว่าไร้พรมแดน ภาษาถิ่น ภาษาหลัก ภาษาราชการ ภาษาต่างประเทศอื่นๆ วัฒนธรรมประเพณี เป็นสิ่งสำคัญมาก เด็กไทยนอกจากจะพูดภาษาถิ่นได้แล้ว ต้องพูดภาษาไทยกลางได้อย่างคล่องแคล่ว และจำเป็นต้องพูดภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งได้เป็นอย่างดีเช่น จังหวัดที่ติดกับประเทศลาว เด็กไทยก็พูดภาษาลาวได้ด้วย จังหวัดที่ติดกับประเทศพม่า เด็กไทยก็พูดภาษาพม่าได้ด้วย เป็นต้น นอกจากนี้ การกลับไปศึกษาถึงรากเหง้าและจริตของคนไทย คือคนไทยชอบงานสนุกสนาน บันเทิงเรริงใจ ชอบช่วยเหลือ ชอบบริการ ยิ้มแย้มแจ่มใส นี่คือเสน่ห์ของคนไทย ที่ควรเน้นที่จะพัฒนาคนไทย หรือ ทรัพยากรมนุษย์ ให้ถูกทาง เตรียมพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจการค้า การลงทุนในประเทศและระหว่างประเทศ ได้อย่างดียิ่ง

การพัฒนาเศรษฐกิจการค้า การลงทุนในประเทศและระหว่างประเทศ

บูรพาภิวัฒน์ ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางกายภาพ เช่น ถนนหนทาง รถไฟ การเดินเรือ ท่าเรือ สนามบิน การขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางอากาศ และก่อให้เกิดการเชื่อมโยงนโยบายเศรษฐกิจในประเทศ กลุ่มประเทศ ระหว่างประเทศและระหว่างกลุ่มประเทศ เกิดยุทธศาสตร์การค้า การเงิน การลงทุน ธุรกิจบริการ พลังงาน คมนาคม โทรคมนาคม ในเมื่อโลกตะวันตกกำลังถดถอย ก็ถือเป็นโอกาสของโลกตะวันออกที่จะต้องรีบสร้างให้ตนเองมีความเจริญ ปฏิเสธไม่ได้ว่า เศรษฐกิจเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญ โลกตะวันออกกำลังมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ประเทศโลกตะวันตกกำลังถดถอยหรืออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจหยุดนิ่ง ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นลูกหนี้รายใหญ่ที่สุดของโลกในขณะนี้ เป็นโอกาสของไทยในการดึงดูดพลังจากมหาอำนาจเศรษฐกิจของโลกจากจีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ พิจารณาถึงจุดแข็ง ข้อได้เปรียบ โดยใช้การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นตัวเชื่อมโยงด้วย

การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โลกตะวันตกที่เคยผงาดเข้มแข็ง กำลังถดถอยก็จริง แต่โลกตะวันตกก็ไม่ควรมองข้ามความสำคัญหรือลดทอนความสำคัญหรือความสัมพันธ์ลง บูรพาภิวัฒน์ จะมีผู้นำอย่าง จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ กลุ่มประเทศในตะวันออกกลางและกลุ่มประเทศในแอฟริกาและอเมริกาใต้บางประเทศ แต่นโยบายต่างประเทศที่เคยใช้การเผชิญหน้า การตอบโต้ การคว่ำบาตร การกีดกันทางการค้าจะหมดไป แต่จะมีระดับความร่วมมือแบบทวิภาคี และพหุภาคีขึ้นมาแทน ทุกประเทศมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ถึงแม้ว่าจะมีข้อขัดแย้งกันได้บ้าง แต่ก็มองหรือให้ความสำคัญในภาพรวมมากกว่า ประเทศไทยไม่ได้ละทิ้งความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศตะวันตกเสียทีเดียว แต่ก็ไม่ได้เข้าหาประเทศมหาอำนาจของโลกตะวันออกอย่าง จีน จนเกินพอดี ประเทศไทยวางตำแหน่งของตนคือผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดี เป็นมิตรกับทุกประเทศ เปิดรับการค้า การลงทุน การร่วมมือ การ

ช่วยเหลือ จากทุกประเทศและไม่ปฏิเสธกระแสบูรพาภิวัตน์ที่จะช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในทุกมิติความร่วมมือ รวมถึงการพัฒนาด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้วย

การพัฒนาด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แต่เดิมโลกตะวันออกเชื่อว่า สินค้าและบริการ รวมทั้งเทคโนโลยีต่างๆของโลกตะวันตก มีความทันสมัย ใช้ได้ดีกับทุกประเทศ โลกตะวันออกเดินตามโลกตะวันตกมานาน บูรพาภิวัตน์ จะเป็นกระแสที่พิสูจน์และท้าทายความคิดนี้ให้หมดไป จีนและเกาหลีใต้ ผลิตสินค้ามีคุณภาพและติดตลาดระดับโลกไปแล้ว อินเดียเป็นประเทศที่เป็นเลิศด้านการผลิตและพัฒนาซอฟต์แวร์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพยนตร์จากประเทศญี่ปุ่น เกาหลี เป็นที่นิยมในระดับภูมิภาค บูรพาภิวัตน์ จะช่วยให้เกิดการร่วมมือด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ที่จะเชื่อมโยงโลกตะวันออก เหมาะสมกับผู้คนในโลกตะวันออก ประเทศไทยต้องรองรับ เห็นคุณค่าและนำประโยชน์จากบูรพาภิวัตน์ ในการพัฒนาในด้านนี้ได้อย่างเต็มที่

แม้ว่ากระแสบูรพาภิวัตน์ จะทำให้เกิดประโยชน์กับโลกตะวันออกอย่างมหาศาลตามที่ได้กล่าวมา แต่กระแสบูรพาภิวัตน์ก็คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นกระแสแห่งหยิน-หยางของโลกตะวันออก ในจุดแข็งย่อมมีจุดอ่อน ความแน่นอนย่อมมีความเสี่ยง ในงานเขียนนี้ ผมขอเสนอความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นของบูรพาภิวัตน์ ดังนี้

จีน: มหาอำนาจในโลกตะวันออก ยังคงเป็นฝ่ายตรงข้ามของโลกตะวันตก

จีนยังคงถูกดูแคลนว่า เป็นประเทศสังคมนิยม ละเมิดสิทธิมนุษยชน การที่กลุ่มประเทศตะวันออก จะมีความสัมพันธ์กับจีนมากจนเกินไป อาจทำให้โลกตะวันออก ตั้งข้อสงสัยถึงนโยบายต่างประเทศของกลุ่มประเทศตะวันออก แต่หากจีนสร้างประเทศ สร้างระบบเศรษฐกิจของตัวเองให้เข้มแข็ง ก็จะสามารถถ่วงดุลอำนาจโลกตะวันออกได้เป็นอย่างดี ท่ามกลางปัจจัยด้านความแตกต่างด้านระบบการเมืองการปกครอง

ความแตกต่างด้านระบบการเมืองการปกครอง

ต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่า กลุ่มประเทศตะวันออกที่กำลังจะรับกระแสแห่งบูรพาภิวัตน์ มีระบบการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน บางประเทศเป็นประเทศสังคมนิยม บางประเทศเป็นประเทศที่ปกครองโดยรัฐบาลทหารเผด็จการ และบางประเทศเป็นประเทศเสรีประชาธิปไตย ดังนั้นการแตกต่างด้านความคิด ด้านอุดมการณ์และตัวบทกฎหมายการบริหารบ้านเมืองย่อมต่างกัน อาจจะทำให้กระแสบูรพาภิวัตน์ ผงาดได้อย่างไม่เต็มที่นัก เมื่อมีความเห็นต่างแล้ว การต่อสู้ การคว่ำบาตร การเกิดข้อพิพาทของบางประเทศยังคงมีอยู่ให้เห็นอยู่เสมอ

การต่อสู้ การคว่ำบาตร การเกิดข้อพิพาทของบางประเทศ

การต่อสู้ การคว่ำบาตร การเกิดข้อพิพาทของบางประเทศ เช่น การสู้รบตามแนวชายแดน การพิพาทในพื้นที่ทางทะเล หรือหลักเขตแดน การตั้งฐานทัพทหารประชิดแนวชายแดนของอีก

ประเทศหนึ่ง หรือแม้แต่การทดลองอาวุธนิวเคลียร์ ก็เป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งตามมาด้วยความสูญเสียของทุกประเทศ กระแสบูรพาภิวัตน์ ก็จะไม่สามารถผกผันได้เต็มที่เช่นกัน ด้วยข้อจำกัดหรือความเสี่ยงดังกล่าว รวมถึงกลุ่มประเทศตะวันออกมีความแตกต่างทางกายภาพและชีวภาพด้วย

ความแตกต่างทางกายภาพและชีวภาพ

ของโลกตะวันออกเช่น นับถือศาสนาที่ต่างกัน มีความเชื่อที่ต่างกัน ปฏิบัติตามจารีตประเพณีที่ต่างกัน ใช้ภาษาที่ต่างกัน วัฒนธรรมที่ต่างกัน ความแตกต่างเหล่านี้ จะเป็นข้อจำกัดหรือกำแพงสกัดกั้นกระแสบูรพาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี หากกำแพงนี้ยังคงแข็งแกร่งและไม่สามารถพังทลายลงแล้ว กระแสบูรพาภิวัตน์ก็ไม่อาจเกิดได้ หรือเกิดได้แต่ไปไม่ถึงจุดหมายรวมถึงอาจเกิดการไม่เห็นถึงคุณค่าของกระแสบูรพาภิวัตน์ ว่าจะมีประโยชน์ต่อตนเองและประเทศของตนอย่างไร

การไม่เห็นถึงคุณค่าของกระแสบูรพาภิวัตน์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ว่าบางประเทศมีความเห็นต่าง มีความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ บูรพาภิวัตน์ก็เช่นกัน อาจไม่ใช่ทุกประเทศในโลกตะวันออกหรือแม้แต่โลกตะวันตกที่เห็นถึงคุณค่าประโยชน์ ความสำคัญของบูรพาภิวัตน์ บางประเทศจะเข้ามารุกราน ครอบครอง เอาเปรียบ หรือใช้ทรัพยากรของประเทศของตนหรือไม่ จะเกิดความร่วมมืออย่างจริงจังหรือไม่ จะได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริงหรือไม่ ประเทศตนจะได้เปรียบเสียเปรียบอย่างไร ประเทศตนจะอยู่ตำแหน่งไหนของเวทีระดับโลก ดังนั้น กระแสแห่งบูรพาภิวัตน์ จะเปรียบได้กับ นโยบายสาธารณะระดับประเทศที่ผู้นำจะทำหรือไม่ทำ ก็น่าจะไม่ผิดนัก

บูรพาภิวัตน์: นโยบายสาธารณะระดับประเทศที่ผู้นำจะทำหรือไม่ทำ

นโยบายสาธารณะ คือ สิ่งที่ผู้นำจะเลือกทำหรือเลือกที่จะไม่ทำ บูรพาภิวัตน์ ก็เช่นกัน แต่ละประเทศที่ผู้นำที่มีที่มาต่างกัน บางประเทศมาจากการยึดอำนาจ มาจากการเลือกตั้ง อีกทั้งการดำรงอยู่ของผู้นำก็ต่างกัน ระบบอำนาจก็ต่างกัน ผู้นำบางคนมีเสถียรภาพทางการเมืองยาวนาน ในขณะที่ผู้นำประเทศบางคนดำรงตำแหน่งได้ไม่นาน หรือแม้แต่ จุดมุ่งหมายแห่งรัฐก็ต่างกัน บางประเทศเน้นการพัฒนาภายในประเทศก่อน ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมากนัก ซึ่งบูรพาภิวัตน์ เน้นความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นหลัก ผู้นำบางประเทศอาจไม่เห็นถึงคุณประโยชน์ของบูรพาภิวัตน์ ขอมุ่งเน้นการพัฒนาในประเทศก่อน จึงเลือกที่จะไม่ทำ บูรพาภิวัตน์ เพราะนั่นหมายถึง การลงทุนด้วยงบประมาณและทรัพยากรอันมหาศาล ที่แต่ละประเทศมีต้นทุนไม่เท่ากัน

การลงทุนด้วยงบประมาณและทรัพยากรอันมหาศาล

ที่แต่ละประเทศมีต้นทุนไม่เท่ากัน โลกตะวันออกบางประเทศมีงบประมาณมาก แต่ไม่มีทรัพยากร บางประเทศไม่มีงบประมาณแต่มีทรัพยากร และบางประเทศไม่มีทั้งงบประมาณและทรัพยากร เหล่านี้พอจะกล่าวได้ว่า หากกระแสบูรพาภิวัตน์เกิดขึ้นและเข้ามายังในประเทศของเรา จะรับมือไหวหรือมีสรรพกำลังมากพอหรือไม่ งบประมาณจะมีใช้พอหรือไม่ ทรัพยากรจะมีพอหรือไม่ ใช้ทรัพยากรหมดแล้วจะสามารถสร้างทดแทนได้หรือไม่ จะเกิดการขาดแคลน ตามด้วยการแย่งชิงทรัพยากรหรือไม่ คำถามเหล่านี้ ทำทนายกระแสบูรพาภิวัตน์เป็นอย่างมาก

บางประเทศประชาชนยังขาดแคลนอาหาร ขาดแคลนแรงงาน มีปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัย ยังมีปัญหาการว่างงาน หรือแม้แต่ปัญหาการก่อการร้าย แต่แต่ละประเทศจะใช้งบประมาณและทรัพยากรของตนเพื่อแก้ไขปัญหาภายในประเทศเหล่านี้ก่อนที่จะก้าวไปสู่บูรพาภิวัตน์ก่อนหรือไม่ และที่สำคัญ หากลงทุนด้วยงบประมาณและทรัพยากรอันมหาศาลเพื่อรองรับกระแสบูรพาภิวัตน์แล้ว จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในของแต่ละประเทศอย่างได้ผลจริงหรือไม่ และที่สำคัญไม่อาจคาดเดาการเกิดเหตุรุนแรงในระดับโลกได้

การเกิดเหตุรุนแรงในระดับโลก

ความขัดแย้งของประเทศมหาอำนาจของโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ยังมีให้เห็นอยู่เสมอ ความรุนแรง ความขัดแย้ง และอาชญากรรมได้ตลอดเวลา ทุกประเทศยังต้องเฝ้าระวังสถานการณ์และจับตามองที่ท่าและนโยบายของประเทศมหาอำนาจและทุกประเทศที่เป็นคู่ขัดแย้ง หากโลกเข้าสู่สงคราม กระแสบูรพาภิวัตน์ ก็จะไม่สามารถก้าวข้ามดินแดนที่เป็นประเทศคู่ขัดแย้งได้เลยถึงแม้ว่าจะอยู่ในกลุ่มประเทศโลกเดียวกันก็ตาม ปัญหาการก่อการร้ายข้ามชาติ ก็เป็นปัจจัยลบที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของแต่ละประเทศ อาจชะลอการค้า การลงทุน หรือสร้างมาตรการตอบโต้ ซึ่งอาจกระทบถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แม้แต่โลกตะวันออกก็มีปัญหาการก่อการร้ายข้ามชาติเช่นกัน

บทสรุป

ไม่ว่ากระแสบูรพาภิวัตน์ จะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ตาม แต่คำว่า โลกตะวันออก หรือ บูรพาภิวัตน์ ได้ถือกำเนิดและได้รับการยอมรับแล้วจากดัชนีชี้วัดต่างๆ เช่น การค้า การลงทุน การคมนาคม การติดต่อสื่อสาร ตัวเลขการเติบโตเหล่านี้ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เรื่อยในโลกรตะวันออก ในขณะที่โลกตะวันตกเกิดการถดถอยหรือชะลอตัวลง

ประเทศไทยในฐานะประเทศที่ได้เปรียบทั้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ ภูมิรัฐประศาสนศาสตร์ ต้องรีบศึกษาและเตรียมตัวรองรับ กระแสแห่งตะวันออกหรือบูรพาภิวัตน์นี้ เพราะนั่นหมายถึง ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางของความเจริญในทุกด้าน สามารถยกระดับประเทศจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับบน ไปสู่ประเทศที่มีรายได้ระดับสูงต่อไปได้ ทุกภาคส่วนในประเทศไทย ต้องรีบดำเนินการวาง

นโยบายหรือยุทธศาสตร์เพื่อรองรับกระแสแห่งบูรพาภิวัตน์นี้ ขยายความหมาย การมาถึง ประโยชน์ และคุณค่าของบูรพาภิวัตน์ ไปยังประชาชนทุกสาขาอาชีพ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อตอบสนอง กระแสนี้ให้ดีที่สุด เมื่อประเทศไทยเตรียมพร้อมตั้งรับแล้ว เมื่อกระแสบูรพาภิวัตน์มาถึง ก็จะสามารถ กลมกลืนและไปตามกระแสอย่างไม่ขัดเขิน สร้างประโยชน์ สร้างคุณค่า ให้กับตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่น ชุมชนและประเทศชาติได้ ประเทศไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งดินแดนสุวรรณภูมิจะกลับมา ผงาดอีกครั้งในกระแสบูรพาภิวัตน์นี้

บรรณานุกรม

- อเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2558). **บูรพาภิวัตน์ ภูมิ-รัฐศาสตร์และเศรษฐกิจโลกใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร ; กรุงเทพฯธุรกิจ.
- สุภาพ บุญไชย. (2549). **ภูมิศาสตร์ประเทศไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร ; โอ.เอส.พรี้นติ้ง เฮ้าส์.
- ยุพดี เสตพรรณ. (2548). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย (Geography of Thai Tourism)**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร ; พิธิษฐ์การพิมพ์.